

Morvai perelt és vesztett

A másodfokú ítélet szerint az adó tartozás több mint 38 millió forint

Szeptember 23-i számunkban hírt adtunk arról, hogy az adóhatóság 29 millió forintos adóhiányt állapított meg Morvai Ferenc kazángyártó vállalkozónál. Ekkor már első fokon a Szolnoki Városi Bíróság jóváhagyta az adóhatóság megállapítását. Ezt követően Morvai felháborodottan tiltakozott, és követelte: adjunk helyt álláspontjának. Ez szeptember 28-i számunkban meg is történt. A vállalkozó nem csupán kétségbevonta az ítélet jogosságát, hanem a helyzetről korrekten tudósító újságírókat kirúgással, lapunkat pedig perrel fenyegette meg. Kilátásba helyezte, hogy a vele kapcsolatban álló 15 ezer magyar vállalkozót külön-külön értesíti a „vállalkozásellenes” Magyar Hírlap részéről ért sérelemlről. A további vita helyett most közöljük a bíróság másodfokú ítéletét.

A Népköztársaság nevében!

A Szolnok Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság, a Budapesti 30. Számú Ügyvédi Munkaközösség (ügyintéző: dr. Prandler János ügyvéd) által képviselt Morvai Ferenc, Gyöngyös, Marx Károly u. 22. I 2. szám alatti lakos felperesnek — dr. Lánzi István jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Szolnok Megyei Igazgatósága alperes ellen — államigazgatási határozat megtámadása iránti perében a Szolnoki Városi Bíróság 9. P. 22. 437(1988)13. sorszámú ítélete ellen a felperes 14. sorszámú fellebbezése folytán — a Pp. 26 A. § d) pontja alapján megtartott tanácsülésen — meghozta a következő

Ítéletet

A megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletét helyben hagyja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 500 (ötszáz) forint eljárási illetéket. Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az első fokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperes kereseti kérelmében kérte azon államigazgatási határozatok megváltoztatását, amelyek terhére jövedelemadó-fizetési kötelezettséget írtak elő 1986., 1987. évre. Az alperes összesen 38 754 585 forint adó megfizetésére kötelezte a felperest ezen időszakokra vonatkozóan.

A felperes kereseti kérelmében kérte 1986, 1987 évre vonatkozóan a jövedelemadó alapját jelentősen csökkenteni. 1986. évre kérte az általa felvett kölcsönök levonását adóalapjából, illetve 1986. évi forgalmiadó-hiány termelési és kezelési költségként történő elszámolását. 1987. évre vonatkozóan vitatta, hogy a kimutatott jövedelmek adóalapja lenne. Álláspontja szerint a jövedelem nagy részének az Innomark Marketing Tanácsadó Fejlesztő Vállalat az adóalapja, akivel ő polgárjogi társaságot hozott létre. Az első fokú bíróság ítéletének indoklása szerint, a perbeli időszak vonatkozásában, az adó összegszerűsége tekintetében a bíróságnak felülvizsgálatai lehetősége nincs. A bíróság kizárólag az adó-

teremtés jogalapját vizsgálhatja. Ezért a bíróságnak nem volt lehetősége a felperes adóalapját csökkentő, illetve növelő tényezők teljes felülvizsgálatára.

Az első fokú bíróság állásfoglalása szerint az egyetlen jogalapi kérdés a perben az, hogy az 1987. évi jövedelmek vonatkozásában a felperes adóalanyának tekintendő-e vagy sem. Ezt a bíróság úgy döntötte el, hogy 1987. évben az adóalany valamennyi jövedelem vonatkozásában a felperes volt. A felperes ugyan kötött az Innomark Vállalattal egy munkaszerződést, melynek alapján a vállalatnál irodavezetői munkakörben működött volna, azonban 1987. évben ez az iroda tényleges tevékenységet nem fejtett ki, a felperes munkabért nem kapott. Az Innomark Vállalat 1988. június 23-i jelentésében ezt a munkaviszonyt semmizésnek minősítette a tartalmi feltételek hiánya miatt. Ebből az következik, az első fokú bíróság állásfoglalása szerint, hogy 1987. évben a felperes mint magánszemély és nem mint a kutatóiroda vezetője fejtette ki tevékenységét, így az adóköteles jövedelem is nála keletkezett.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Kérte az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését. A fellebbezés indoklása elsősorban azt tartalmazta, hogy a bíróságnak részletesen kell vizsgálnia azt a kérdést, hogy az 1987. évi jövedelmek adóalapja a felperes-e, vagy az Innomark Marketing Tanácsadó és Fejlesztő Vállalat. A fellebbezésében a felperes változatlanul állította, hogy az Innomark Vállalathoz folytak be a jövedelmek. Ennek csak egy része lett részére kifizetve, amely adóalapot képez. A további jövedelem azonban az Innomark Vállalatnál maradt, így annak adóalapja csak a vállalat lehet. Indítványozta szakértő bevezetését a perben, annak vizsgálatára, hogy 1987. évben befolyt jövedelemből mennyiben részesedett ő, és mennyiben az Innomark Vállalat. Az alperes az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a felperes fellebbezésének elutasítását kérte. A felperes fellebbezése alaptalan.

A megyei bíróság ítéletének alapjául elfogadta az első fokú bíróság által a bizonyítékok helyes mérlegelésével megállapított

tényállást. A tényállást a következőkkel egészíti ki: Az Innomark Vállalat 1987. évben került üzleti kapcsolatba a felperessel. Ekkor állapodtak meg abban, hogy az Innomark Vállalat fogja vezetni a felperes üzleti tevékenységéből folyó számláját akként, hogy a felperes üzleti bevételei az Innomark diszpozíciói alapján ezekből a bevételekből fedezi a felperes kiadásait a vállalat. Ezt a megállapodást a felperes és az INNOMARK Vállalat 1987. szeptember 3-án kelt „zálognyilatkozat” elnevezésű megállapodásában rögzítették. A felperes és az INNOMARK Vállalat között hitel-szerződések megkötésére is sor került. Az INNOMARK Vállalat 1986. évben 3 000 000 forintot, 1987. évben 3 000 000 forintot kölcsönzött a felperesnek. További hitelkövetelése az INNOMARK Vállalatnak a felperessel szemben az a 6 400 000 forint, amellyel a felperes eredetileg a Dombóvári Univerzál Kiszövetkezethez tartozott. Ezt a követelést a Kiszövetkezet az INNOMARK-ra engedményezte. Az 1986. november 25-én kelt megállapodás szerint a felperes az INNOMARK felé a 3 000 000 forint ellenértékéért felajánlotta a „kínai licenc” eladásából származó bevétel 5%-át. A megállapodás 4. pontja tartalmazza azt is, hogy amennyiben a kínai üzlet meghiúsul, úgy az INNOMARK által folyósított hitel bankkölcsönre alakul át, mely összeget 1988. december 31-ig köteles a felperes 12%-os kamattal együtt a hitelt folyósító vállalatnak megfizetni. Az 1987. február 26-án kelt megállapodás szerint a felperes 3 000 000 forintot vett fel az INNOMARK Vállalattól. Ezen összeg kiegyenlítését a felek a megállapodás 3. pontja szerint a felperes által gyártandó kazánok jereváni értékesítéséből kívánták fedezni. A megállapodás 4. pontja szerint az üzlet meghiúsulása esetén a folyósított 3 000 000 forintos vállalkozói tőke hitellé alakul át, melyet 14%-os kamattal köteles legkésőbb 1988. június 30-ig visszafizetni a felperes.

A korábban részletezett megállapodásokon túlmenően a felperes és az INNOMARK Vállalat között 1987. szeptember 3-án kelt zálognyilatkozat biztosította az INNOMARK Vállalatnak a felperessel szemben fennálló követelését. Az INNOMARK Marketing Tanácsadó Fejlesztő Vállalat és a felperes között jelenleg 16 710 736 forint megfizetése iránt per van folyamatban. A peranyag tartalmazza a felperes és az INNOMARK szerződéseit. Az így kiegészített tényállás alapján is helyes az első fokú bíróság döntése.

A megyei bíróság egyetért az első fokú bírósággal abban, hogy a felperes adóalapjának összegszerűségi vizsgálatára, a perbeli időszakban hatályban levő 63/1981. (XII. 5) MT-számú rendelet 13/A. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem volt lehetőség. A bíróság által felülvizsgálható kérdés az volt, hogy az 1987. évben kimutatott jövedelmek alapján a felperes-e vagy nem. Ebben a vonatkozásban a megyei bíróság egyetért az első fokú bírósággal abban, hogy az INNOMARK Vállalat és felperes között egyrészt a felperes jövedelmeinek kezelésére jött létre szerződés, illetve a kiegészített tényállásból megállapíthatóan, hitel-szerződések jöttek létre. A felperes irodavezetői munkakörére vonatkozó munkaszerződés az első fokú bíróság által kifejtett okokból létrejöttek nem tekinthető. Ilyen körülmények között az INNOMARK Vállalatnak önálló jövedelme a felperesi tevékenységből nem származott. Az INNOMARK csak a felperes jövedelmeit tartotta számláján és a felperes diszpozíciói szerint teljesítette azokból a kifizetéseket. Ennek megfelelően a megyei bíróság sem tartotta szükségesnek szakértő bevezetését a perbe, a jövedelem adóalapjának tisztázásához.

Összegszerűség tekintetében a megyei bíróság felhívja a felperes figyelmét arra, hogy mint az alperes L. 543/1988. számú határozatából is megállapítható (13. oldal 3. bekezdés) a felperest terhelő jövedelemadó-alap csökkentésére kerülhet sor abban az esetben, amennyiben a felperes igazolja, hogy a hitellé felvett összegeket (INNOMARK-tól felvett, kihelyezett tőkeösszeget) visszafizette. A fennálló jogszabályi rendelkezések értelmében ugyanis ezeket az összegeket az adóhatóság helyesen, bevételként vette figyelembe.

A megyei bíróságnak hivatalos tudomása van arról, hogy az INNOMARK Vállalat és az alperes között 16 710 736 forint megfizetésére van per folyamatban. Amennyiben ennek a pernek az eredményeként a felperes akár önként, akár a bíróság jogerős ítélete alapján teljesít, úgy ezen összeg a felperes 1987. évi jövedelemadó-alapjából levonásba helyezhető.

Ennek megfelelően az alperes hivatkozott határozata, a már kifejtettek szerint, a felperes javára államigazgatási jogkörben módosulhat. A megyei bíróságnak jelen perben az összegszerűség felülvizsgálatára nem volt lehetősége. Az érintett jogalapi kérdés vonatkozásában pedig az első fokú bírósággal azonos jogi álláspont helyezkedett. Mindezekre figyelemmel a megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helyben hagyta. A le nem rótt másodfokú eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. számú rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pereszes felperes köteles az államnak felhívásra megfizetni.

Hídvéginé dr. Adorján Livia s. k.

előadó bíró

Dr. Sáringi János s. k.

a tanács elnöke

Dr. Kun Erzsébet s. k.

a tanács tagja

Szolnok, 1989. október 6.